

Підтримка викладачів для РОЗДІЛУ 1: ГОТОВНІСТЬ ДО ДОМАШНІХ ЛИХ ТА РЕАГУВАННЯ НА НИХ НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 2: Розвінчування міфів та дезінформації про домашні катастрофи

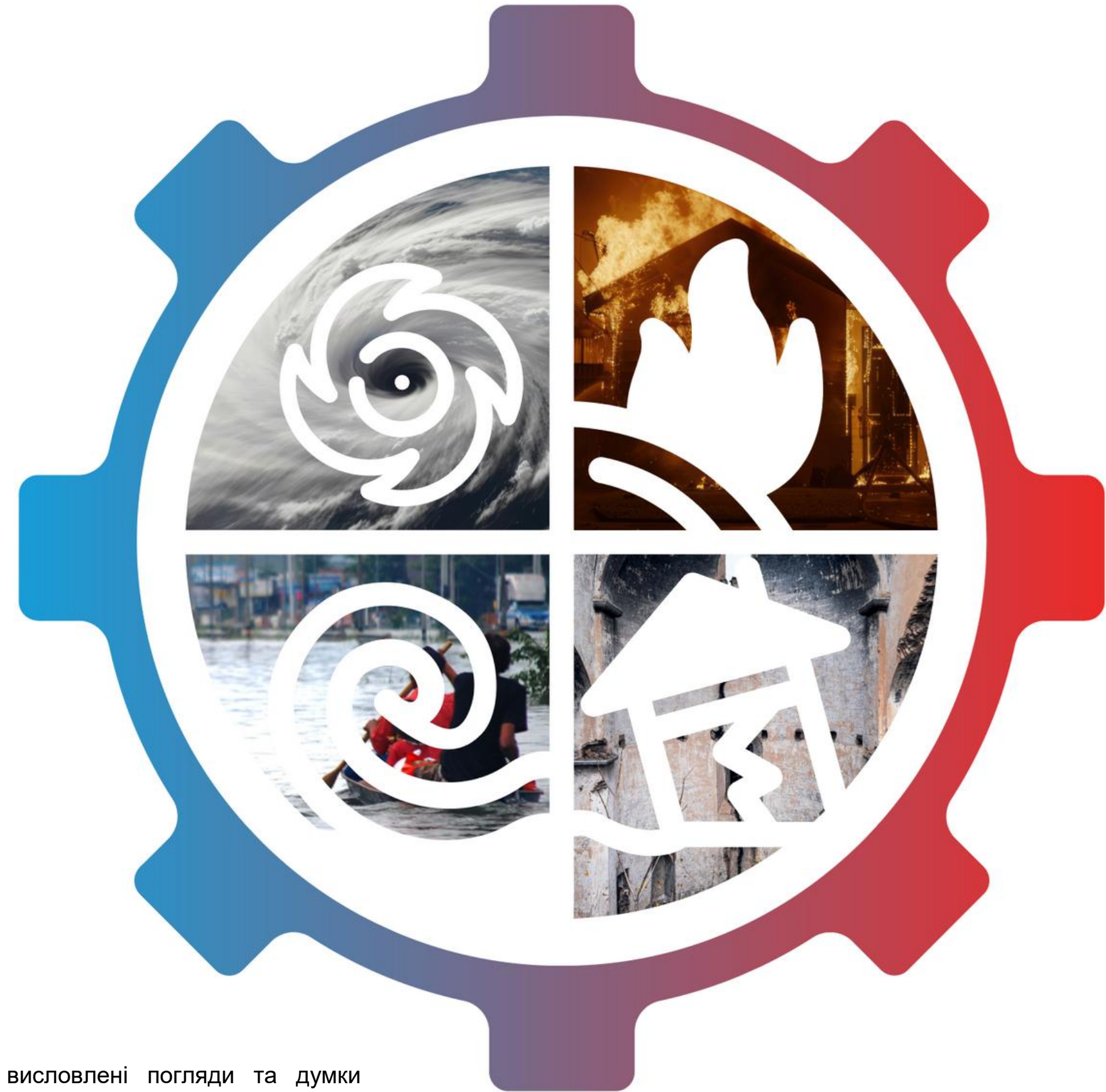
Автор: Von Nore/ Партнерство проекту
VETREADY

Номер проекту: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Іспанської служби з питань інтернаціоналізації освіти (SEPIE). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає грант, не несуть за них відповідальності.

Огляд рекомендацій для викладачів

Цей Допоміжний файл для викладачів розроблений як супровід навчального модуля «Розвінчування міфів та дезінформації про побутові катастрофи», надаючи індивідуальні методологічні та дидактичні рекомендації для підвищення його ефективності.

Він має на меті допомогти освітянам:

- Зрозуміти конкретні педагогічні цілі цього модуля в рамках цього розділу
- Застосовуйте відповідні стратегії та інструменти навчання для залучення учнів професійно-технічної освіти, безперервної професійно-технічної освіти та діаспори
- Впевнено проводити ключові завдання, сприяти рефлексії та підтримувати запам'ятовування знань
- Адаптуйте проведення занять до різних форматів (очного, онлайн, змішаного) та різноманітних потреб учнів

Примітка: Виконання цього модуля та пов'язаної з ним вікторини сприяє професійному розвитку викладача та може призвести до отримання сертифікації.

Навчальний зміст модуля

- Мета навчального модуля
- Результати навчання навчального модуля
- Вступ: Що таке розвінчування міфів та дезінформації про домашні катастрофи
- Ключові поняття та термінологія
- Розуміння важливості
- Чому цей навчальний модуль важливий
- Стихійні лиха в контексті домашніх катастроф: міфи та дезінформація
 - Землетруси
 - Повені
 - Теплові хвилі
 - Зупиніться та поміркуйте
- Технологічні/промислові катастрофи у розвінчанні міфів про домашні катастрофи та дезінформації в контексті
 - Розливи хімікатів
 - Відключення електроенергії
 - Промислові пожежі
 - Зупиніться та поміркуйте
- Біологічні/медичні катастрофи у розвінчанні міфів та дезінформації про домашні катастрофи.
 - Пандемії
 - Спалахи харчових захворювань
 - Трансмисивні хвороби (наприклад, лихоманка денге, вірус Західного Нілу)
 - Зупиніться та поміркуйте
- Надихаючі дії та взірці для наслідування
- Більше для дослідження
- Джерела, використані для створення цього навчального модуля

Рекомендовані методи та інструменти

навчання

Навчання на основі сценаріїв (SBL): «Цей метод є найпотужнішим інструментом для цього модуля. Він переводить учнів від пасивного споживання «фактів» до активного, критичного прийняття рішень, що є кінцевою метою готовності до стихійних лих.»

- **Заохочує критичне прийняття рішень.** SBL змушує учня активно зважувати сприйняту терміновість та емоційну силу дезінформації (наприклад, вірусного допису в соціальних мережах) з аргументованими рекомендаціями офіційного джерела (факту). Це тренує навичку застосовувати правильні процедури під тиском.
- **Сценарій суперечливих сповіщень:** Представте учням ситуацію, коли Національне агентство цивільного захисту видало попередження про великий ураган/землетрус, але в дописі в соціальних мережах, який широко поширюється, стверджується, що офіційне попередження є перебільшенням, і що найбезпечніше місце для сховища — це їхній гараж (небезпечний міф). Дія: Учні повинні негайно перевірити інформацію та окреслити кроки, які вони зроблять, щоб дотримуватися офіційних порад, зокрема, розвіюючи цей міф у своїй відповіді.
- «Встановіть часовий ліміт (наприклад, 5 хвилин) для прийняття рішення. Розділіть клас на групи, і нехай одна група захищає міф, а інша — факт. Це створює зацікавленість та підкреслює переконливу силу дезінформації».

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Дебати про спростування міфів і фактів: «Мета цього методу не просто констатувати факти, а активно розвінчувати міфи, готуючи учнів до аргументації щодо безпеки, коли вони стикаються зі чутками.»

- **Заохочує аналітичне мислення та комунікацію.** Структурована дискусія вимагає від учнів дослідження доказів, що лежать в основі офіційних рекомендацій («Факт»), та пояснення, чому міф є небезпечним. Це спрямовано на досягнення навичок передачі достовірної інформації про безпеку одноліткам.
- **Дебати щодо міфу про укриття:** Розділіть учнів на дві команди. Команда А спростовує міф: «Якщо почалася пожежа, спочатку слід спробувати загасити її водою або ковдрою, навіть якщо це пожежа від електропроводки». Команда Б представляє офіційний факт (наприклад, для усунення пожежі від електропроводки потрібен спеціальний вогнегасник, і перша дія — безпечна евакуація). Дебати завершуються тим, що тренер підсумовує офіційну процедуру, що рятує життя.
- **«Встановіть чіткі правила:** кожна команда повинна посилатися принаймні на одне офіційне джерело (AFAD, Червоний Хрест, Пожежна служба) для підтвердження своїх аргументів «факти». Це підкреслює необхідність використання перевірених джерел».

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Завдання контрольного списку перевірки: «Цей метод є дуже практичним і безпосередньо спрямований на розвиток навичок виявлення недостовірної інформації, надаючи учням простий, повторюваний інструмент».

- **Розвиває практичні навички перевірки.** Цей метод навчає учнів підходу «Зупинися та подумай». Використовуючи швидкий контрольний список (Джерело, Дата, Контекст, Дія), вони можуть швидко оцінити достовірність будь-якого повідомлення, пов'язаного зі стихійним лихом, що робить їх менш вразливими до паніки та дезінформації.
- **Пост про забруднену воду:** Покажіть учням скріншот вірусного допису в соціальних мережах, у якому стверджується, що муніципальне джерело води забруднене, але допис надійшов від анонімного облікового запису та йому два роки. Дія: Учні використовують 3-етапний контрольний список: 1) Перевірка джерела: Чи це офіційна установа? (Ні). 2) Перевірка дати: Чи актуальна вона? (Ні). 3) Перехресна перевірка: Де я можу знайти офіційне актуальне сповіщення? (Вони шукають на вебсайті місцевої муніципалітету). Вправа завершується тим, що всі учні відхиляють неправдивий допис на основі перевірених ними даних.
- «Використовуйте таймер (наприклад, 60 секунд) для початкової оцінки. Тиск імітує реальну надзвичайну ситуацію. Це гарантує, що вони відпрацюють «швидкий фільтр», необхідний для спростування дезінформації в режимі реального часу».

Поради

- **Учні професійно-технічної освіти.** Фокус на діях та технологіях: використовуйте гейміфікацію, інтерактивні мобільні вікторини та відеодемонстрації (наприклад, як захистити об'єкт). Безпосередньо пов'яжіть безпеку з професійними навичками (наприклад, безпека на будівельному майданчику). Розширення можливостей: розглядайте готовність як навичку, що забезпечує контроль. Використовуйте гіпотетичні сценарії; зосередьтеся на майбутніх діях, а не на минулих травмах.
- **Використовуйте досвід для учнів** безперервного професійного навчання (дорослі): почніть з обговорення, щоб перевірити наявні знання про безпеку вдома. Зосередьтеся на актуальності та рентабельності інвестицій (ROI) для захисту сім'ї та майна. Перевірка: визнайте та поважайте їхній практичний життєвий досвід. Надайте стислі, високоефективні процедури безпеки та ресурси, орієнтовані на сім'ю.
- **Культурна та лінгвістична ясність** для діаспорної аудиторії: використовуйте мову без жаргону та прості візуальні матеріали. Зосередьтеся на універсальних принципах безпеки, що виходять за межі національних кордонів. Використовуйте різноманітні тематичні дослідження з різних регіонів світу. Практика, що враховує травму: встановіть чітке правило «Пропуску», яке дозволяє особам відмовитися ділитися особистим досвідом. Визнавайте потенційну історію переміщення або значну травму.

Стратегії адаптації

- **Офлайн**

Використовуйте роздруковані картки «Міф проти фактів» для обговорень у невеликих групах. Проведіть рольові ігри «Зупиніться та поміркуйте» — учні розігрують реальні випадки дезінформації про стихійні лиха. Розмістіть інфографіку на стінах класу (міфи про землетруси, міфи про пандемію).

- **Онлайн**

Використовуйте кімнати для групових занять для віртуальної рольової гри за кейсами «Зупиніться та поміркуйте». Інтегруйте короткі інтерактивні вікторини (наприклад, Kahoot або Google Forms), щоб розвінчати міфи. Діліться відео ВООЗ та ЄС з питань цивільного захисту безпосередньо через чат або навчальну платформу.

- **Змішане навчання**

Почніть з онлайн-вікторин на розвінчування міфів перед заняттям, а потім обговоріть результати особисто. Дайте завдання з цифрової розповіді — учням створіть короткі відео, які виправляють міф про катастрофу. Поєднуйте живі дискусії з електронними навчальними матеріалами у самотійному темпі та щоденниками рефлексій. Заохочуйте адаптацію до місцевого контексту та доступу учнів до технологій. Мета полягає в забезпеченні рівної участі та розвитку навичок незалежно від формату викладання.

Ключові навички ESCO, що розглядаються в цьому модулі

Розвиток перехресних навичок ESCO – Т3.2 Застосування проактивного підходу

Фокус на навичках (Т3.2):

- Здатність застосовувати розумові процеси збору, концептуалізації, аналізу, синтезу та оцінки інформації, зібраної шляхом спостереження, досвіду, міркувань або спілкування, для планування діяльності, досягнення цілей, вирішення проблем та проактивного реагування на виклики.
- Як ця навичка розвивається в модулі
- Під час сценаріїв «Пауза та роздуми» учні стикаються з реальними дезінформаційними ситуаціями (наприклад, вірусний землетрус або міфи про пандемію) та повинні вирішити, що робити. Вони оцінюють джерела, передбачають результати та планують відповідні дії.
- У груповій діяльності «Міф чи факт» учні аналізують твердження, обговорюють свої аргументи та обґрунтовують відповіді за допомогою доказів. Вони практикують аналітичне мислення, порівняння типів інформації та проактивне вирішення проблем.
- У вправі «План готовності до дому» учні спільно розробляють реалістичний план дій у надзвичайних ситуаціях для своєї домогосподарки. Вони застосовують отримані знання для прогнозування ризиків, встановлення цілей та планування конкретних дій.
- Порада тренера: Заохочуйте учасників пояснювати, чому їхня відповідь є найбезпечнішою або найефективнішою.
- Це осмислення перетворює знання на проактивне, цілеспрямоване прийняття рішень — суть Т3.2.

Підтримка оцінювання – Як перевірити прогрес учня

Щоденник рефлексій – «Від міфу до реальності»

Як це працює:

Після завершення модуля учні пишуть короткі роздуми, в яких описують один міф, пов'язаний із катастрофою, у який вони вірили раніше, та як змінилося їхнє розуміння після заняття. Вони додають один приклад того, як вони застосують ці нові знання вдома.

Що це розкриває:

Демонструє концептуальне розуміння та особисту трансформацію. Допомогає тренерам оцінити, чи можуть учні засвоїти точну інформацію та перенести її на реальну поведінку з точки зору безпеки.

Група «Виклик перевірки інформації»

Як це працює:

Учні працюють у невеликих групах, щоб оцінити три публікації в соціальних мережах про нещодавні катастрофи. Кожна група визначає, які публікації є достовірними, пояснює чому та представляє свої міркування.

Що це розкриває:

Оцінює критичне мислення, інформаційну грамотність та командну роботу. Демонструє здатність учнів виявляти дезінформацію, обґрунтовувати висновки на основі доказів та ефективно повідомляти про результати.

Додаткові довідкові матеріали

- **1. Розвінчано сім міфів про катастрофи.** Ця стаття UNDRR чітко пояснює та виправляє поширені міфи про катастрофи, що робить її ідеальною для обговорень у класі або заходів із розвінчування міфів.

<https://www.preventionweb.net/news/seven-myths-about-disasters-debunked-separating-disaster-facts-disastrous-falsehoods>

- **2. Дезінформація зупиняється на вас – набір інфографіки.** Простий, візуальний набір інфографіки, який допомагає освітянам пояснити, як поширюється дезінформація та які дії можуть вжити люди, щоб її зупинити.

https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/disinformation_stops_with_you_infographic_set_508.pdf

- **3. Протидія неправдивій інформації в соціальних мережах під час стихійних лих.** Практичний посібник з відкритим доступом, що окреслює стратегії виявлення, перевірки та протидії неправдивій інформації під час надзвичайних ситуацій — корисний для підготовки вчителів або учнів старшого віку.

https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/SMWG_Countering-False-Info-Social-Media-Disasters-Emergencies_Mar2018-508.pdf

Джерела

- Європейські операції з цивільного захисту та гуманітарної допомоги. (н.д.). Готовність до стихійних лих. Європейська комісія. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/disaster-preparedness_en
- Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця (МФЧХ). (2013). Підвищення обізнаності та освіта громадськості щодо зменшення ризику стихійних лих: ключові повідомлення. <https://www.ifrc.org/document/public-awareness-and-public-education-disaster-risk-reduction>
- RÚV – Національна служба телерадіомовлення Ісландії. (2021, 20 лютого). Þríeykið og traustið: Як Ісландія збудувала довіру під час пандемії [Сегмент новин].
- TED-Ed. (2020, 29 червня). Чому люди потрапляють на дезінформацію [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=K1xKXOzFQxE>
- Управління Організації Об'єднаних Націй зі зменшення ризику стихійних лих (UNDRR). (2020, 10 липня). Боротьба з інфодемією: Інша криза. <https://www.undrr.org/news/fighting-infodemics-other-crisis>
- Всесвітня організація охорони здоров'я. (2021). Поради для громадськості щодо коронавірусної хвороби (COVID-19): Розвінчувачі міфів. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/myth-busters>
- Евростат. (2024). Стихійні лиха та готовність громадян у Європі. Європейська комісія. <https://ec.europa.eu/eurostat>
- Європейська комісія, Генеральний директорат з питань європейської допомоги. (2024). Звіти про управління ризиками стихійних лих та готовність до них. Механізм цивільного захисту ЄС. <https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu>
- Служба управління надзвичайними ситуаціями Copernicus. (2023). Дані про повені, пожежі та кліматичні ризики в Європі. <https://emergency.copernicus.eu>
- Академія Кізілай. (2023). Статистика катастроф і готовність у Туреччині. <https://yillik.kizilayakademi.org.tr>
- AFAD – Управління з питань стихійних лих та надзвичайних ситуацій Туреччини. (2023). Національний план реагування на стихійні лиха та системи раннього попередження. <https://www.afad.gov.tr>

ПАРТНЕРСТВО

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

**Розважайтеся з підтримкою викладачів VET-READY для
РОЗДІЛУ 1: НАВЧАННЯ З ГОТОВНОСТІ ДО ДОМАШНІХ
ЛИХ ТА РЕАГУВАННЯ НА НИХ. МОДУЛЬ 2: Розвінчування
міфів та дезінформації про домашні лиха!**

СЛІДКУЙТЕ ЗА
НАМИ

<https://vetready.eu/>

Co-funded by
the European Union